

PETRA BRAUNOVÁ

Česká služka

ANEŽ

Byla jsem au-pair

ALBATROS

A L B A T R O S

PETRA BRAUNOVÁ
Česká služka
ANEB
Byla jsem au-pair

A L B A T R O S

Aline, ať je jí dobře tam na nebesích.

© Petra Braunová, 2004

www.albatros.cz

www.petrabraunova.cz

ISBN 978-80-00-02787-6

Ahoj, holky!

Tato kniha je věnována vám všem, kteří se
chystáte vyrazit do světa s klidným svědomím,
ne dát se cestou au-pair je to nejmenší,
co můžete udělat.

Sundajte si však ručové brýle. Hlídaní cizích
děti a starání se o cizí domácnost je úkol často
nadlidský, obzvláště v zahraničí. Možná si
řeknete, propána, když ona tam vlastně byla?
Dneska je všechno jinak! Ba ne, holky.

Ano, je to poměrně dávno, kdy jsem se v kůži
au-pair, možná jedné z prvních porevolučních,
ocela já, ale můžu vás ubezpečit o jedné věci.

Od té doby jsem hlídala spoustu dalších dětí
včetně těch svých a nic se neměnilo!

Nechci vás odradit, ale musím vás varovat!

Malé děti jsou pořád stejně STRAŠNÉ!

Heike Braunová

DESATERO ČESKÉ SLUŽKY

1. *Pamatuj na důležitý moment prvního setkání s dítětem. Vždy – opakuji – **vždy** zvolej: „Ten je krásný!“ nebo „Ta je krásná!“ A to i za předpokladu, že dítě šilhá, má předkus nebo je to celý otlý pihovatý tatínek včetně pleše.*
2. *Na rodiče se **stále** usmívej, a to i ve chvíli, kdy tě jejich malý spratek soustavně kope do holeně.*
3. *Na dítě **nikdy** nekřič. Výjimku tvoří pouze situace, kdy jsou současně splněny dvě podmínky: žádný dospělý tě neslyší a dítě ještě neumí mluvit.*
4. *Když už si nutně potřebuješ ulevit a dítě už umí mluvit, zakřič česky. Čeština má totiž tu výhodu, že ji malé děti absolutně nedokážou zopakovat a jejich rodiče tak následně vyhledat ve slovníku. Vždycky pak můžeš přiznat, žeš křičela, ale radostí.*
5. *Pokud rodiče dítěte odejdou na flám a ty hlídáš jejich potomka v noci sama, nikdy se ráno nezmiňuj, že dítě v noci probrečelo nejmíň hodinu. Dítě si nikdy nic nepamatuje a ty předejdeš hysterickému výstupu jeho matky s poukazováním na tvoji neschopnost. Vracejí-li se rodiče za úsvitu domů a dítě ještě pláče, bez mrknutí oka tvrd: „Ted! Právě teď se vzbudil, drobeček!“*
6. *Matku a otce dítěte **neustále** utvrzuj v tom, jak je jejich miláček „chytrý a šikovný“. Bez ohledu na to, že ustavičně převrací nočník, lžičkou se ne-*

treť do pusy a namalovaný pejsek vypadá jako autobus.

7. *Nikdy – opakuj – **nikdy** nahlas dítě nesrovnávej s chytřejšími a šikovnějšími českými vrstevníky. Nikdy dítě nenuť na nočník, pokud to není výslovné přání jeho matky. Nehleď na to, že mu už bude šest let. Není to **tvoje** dítě. (Platí i pro dudlík či kojeneckou láhev.)*
8. *Když už po dvacáté čtvrté stavíš věž z kostek a děcko ti ji znovu a znovu bourá, stav dál! Není to promarněný čas. Je to tvoje **placená práce**.*
9. *Dítě **nikdy** nesmíš uhodit. Když se v hypermarketu válí po zemi, kope, ječí a svírá bakelitový samopal za 50 eur, s klidem ho překřič slovy: „Teď hned zavolám tatínkovi do práce a řeknu mu, jak se neumíš chovat!“ Věz, že tato věta po každé zabere. Nehleď na to, že mu rodiče drahou hračku posléze koupí.*
10. *Na provokativní otázku děťátka: „Ty u nás uklízíš, protože jsi chudá?“ odpověz: „Ne. Já u vás uklízím, protože je tvoje matka neschopná.“ Ovšem jen za předpokladu, že už máš peníze v kapse a jedeš domů.*

Jak to všechno začalo

Revoluce byla ještě v plenkách, psal se rok 1989, začal podzim a všichni žasli, že to asi fakt ruplo. „Otevřou hranice,“ prorokoval táta. „Už brzy.“ Seděl shrbený u krabičky rozhlasu po drátě a rukama si nervózně hladil stará kolena. Vítězoslavně se díval na mámu. „Tak se toho přece jen dočkáme!“ zadrhnul se mu hlas. „Otevřou hranice!“ podíval se na mě. „A jakmile to udělají, seber si svejch pět švestek a hurá do světa. Dřív než je zase zavřou.“ Ležela jsem na gauči, chroupala jablko a listovala novinami. Že by? říkala jsem si. Že bych doopravdy uviděla zblízka Louvre, Eiffelovku, Moulin Rouge? Místa, o kterých mi táta vždycky nadšeně vyprávěl, místa, kde strávil svoje studentská léta, kde prožil úžasné, nezapomenutelné chvíle? Že by mi francouzština, kterou mi nacpal do hlavy, nakonec přece jen k něčemu byla? Máma vytáhla z trouby štrúdl. „Nic jí neslibuj! Tohle říkáš už dvacet let.“ – „Teď se ale nepletu.“ Táta mi zamával kusem štrúdlu před nosem. „Teď už můžeš začít klidně balit.“

Táta se opravdu nespletl. Železná opona padla, hranice byly dokořán. Dneska nudná historie, v roce 1989 zázrak. Táta vytáhnul svoje staré deníky, vysypal krabici plnou vánočních pohledů. Znamky s půvabnou Marseillaisou zdobila razítka se vzrušujícím nápisem Paris. Tátovi přátelé psali pravidelně rok co rok stejné přání: Brzy přijďte! „Třeba to psali jen tak, ze slušnosti!“ ozvala se sta-

roostlivě máma. „Dobře věděli, že nás nikam nepustěj.“ – „Nesmysl,“ ohnal se táta rukou. „Tady máš pár telefonních čísel, zavolej jim sama,“ podal mi seznam. „Já?“ vyděsila jsem se. Jediný, s kým jsem kdy měla možnost promluvit francouzsky, byl můj táta. A ten právě vytácel telefonní číslo a nekompromisně mi podával sluchátko. Máma vedle mě nervózně ždímalala utěrku. „Haló?“ protáhl po francouzsku příjemný baryton. „Dobrý den,“ zaráčkovala jsem poslušně francouzsky, táta vedle mě za stolem ani nedýchal. Přestože jsem si byla jistá, že základní fráze dozajista zvládám, chvíli jsem blekotala takové nesmysly, až se táta v hrůze plácl do čela. Ale Francouz na druhé straně se k mé úlevě zasmál a po pár kontrolních otázkách opravdu pochopil, kdo jsem a proč volám. „Ano, docela dobře si na vás, slečno, vzpomínám, když jsem vás viděl naposledy, poblinkala jste mi kravatu,“ culil se. „Bylo vám něco přes rok, jestli se nepletu.“ Zrudla jsem. Jeho návštěvu z roku 1968 jsem si skutečně nepamatovala. „To je úžasné, že voláte,“ pokračoval zvesela. „V Praze se teď dějí neuvěřitelné věci! Denně je s manželkou sledujeme! Vaší generaci začíná nový život!“

„Ano, ano... táta mi dal vaše číslo, abych...“ Táta s mámou mi viseli na rtech. „Výborně!“ přerušil mě ten cizí sympatický hlas, „doufám, že tentokrát sem skutečně dorazíte!“ chrлил na mě desítky dalších vět, kterým jsem – přiznám se – ne zcela rozuměla. „Vaši rodiče jsou v pořádku?“ zopakoval François.

Podala jsem sluchátko tátovi. Spustil svým ne-

napodobitelným žargonem získaným několikale-
tým pobytem v koncentráku, který protrpěl spolu
s Françoisem. Sice jsem okamžitě přestala fran-
couzským slovíčkům rozumět, ale obsahu jsme
s mámou porozuměly obě velmi dobře. Brzy se do-
jatému tátovi koulely po tváři slzy jako hrachy.
Bylo nad slunce jasné, že mi nic nestojí v cestě.
Za pár týdnů horečnatých příprav jsem seděla
v rychlíku Prague – Strasbourg – Paris.

Odjezd

Sedíme s tátou v kupé mezinárodního rychlíku
vedle sebe, já s pasem a vízem do Francie, táta
s jízdenkou do Chebu. „Pozdravuj je,“ dojatě se dívá
z okna. „Možná se tam taky ještě vypravím.“ –
„To víš, že jo,“ hladím jeho artrózou ohnutá záda.
„Celej svět nám leží u nohou.“ – „Vám jo, vám jo,“
mumlá, když mi znovu a znovu kontroluje fran-
couzské vízum. „Adresy máš?“ – „Všechny.“ – „Pe-
níze taky?“ – „Taky.“ – „Máš dost kapesníků?“
napadá ho, když si zas a zas otírá oči. „Neboj, tati.“
Otvírám kabelu a poslušně mu ukazuji všechno,
na co se ptá. „Brzy napiš,“ kývá hlavou. „Moc ne-
utrácej.“ Kroutím hlavou. „Nebudu.“ Peníze, které
mi tátovi přátelé poslali, nás pálí v rukou. „Kdybych
měl, zaplatil bych ti to všechno sám,“ mračí se.
Vím. Ale co si asi tak mohl ušetřit za léta, kdy
musel přehazovat balíky na poště? „Teď budou
shánět právníky všude,“ narážím na jeho původní

povolání, které byl nucen kdysi pověsit na hřebík. Mlčky přikyvuje. Zenit už má dávno za sebou. Co s právníkem, kterému bude sedmdesát?

Na nástupišti se objevuje cedule Cheb. Vlak zastavuje. „Dej na sebe pozor!“ volá táta z peronu, pěstí si utírá oči. „Dám!“ mávám jeho zmenšující se postavičce. Ale bude to těžké, myslím si, když se vzápětí otočím a zjistím, že se na mém lehátku rozvaluje černočerný černocho. „Já v Paříži vystupovat!“ bíle se zubí od ucha k uchu. „Já taky...“ usedám na krajíček vedle něho a celou noc nezamhouřím oko. Woody, pokud se tak vůbec jmenoval, chtěl však opravdu jen jedno – natáhnout si svoje dlouhé hubené nohy do vodorovné polohy. Já, přitisknutá k němu bokem, jsem mu vůbec nepřekážela. Vycepovaná režimem „nesmíš“, jsem si netroufla lehnout na cizí, byť prozatím prázdné lehátko. To ta cesta pěkně začíná, říkala jsem si, když jsem pozorovala jeho mohutné černé chrípí. Spal ale jako dudek. V 6.42 přesně vjížděl vlak do kryté haly nádraží Gare de l'Est.

Paříž

Stála jsem, pochopitelně už převlečená, učešaná, s kabelou a doklady pevně zavřenými, několikrát zkontrolovanými, s batohem přes rameno, a hleděla jsem z okna ven. Vlak zastavil. Woody, ležící nznak na lehátku, chrápal na celé kolo. Ti dva Němci, kteří v noci přistoupili ve Stuttgartu,

na svých lehátkách pro změnu nejevili známky života. Jejich doklady a peněženky se volně válely na stolku pod oknem. „Vstávejte! Jsme v Paříži!“ zvolala jsem. Nikdo z nich se ani nepohnul. Jsme na místě! V hlavním městě Francie, perle nad řekou Seinou, ve městě umělců! Básníků, malířů, hudebních skladatelů! Jsme na Západě! křičela jsem v duchu. Pak jsem ale musela nad tím vším mávnout rukou. Pomalu mi docházelo, že pro ně, obyvatele západní Evropy už od narození, je tohle sdělení důležité asi jako do té doby pro mě fakt, že tramvaj právě dorazila do Holešovic.

Vystoupila jsem. Davy lidí, valící se k východu, mě málem smetly na zem. Vyděšeně jsem se rozhlížela. Mám vůbec šanci tu zahlédnout Michela, syna tátova přítele, jehož fotku jsem před odjezdem v Praze pečlivě prostudovala?

Setkání, které jsem si tisíckrát v hlavě přehrála, samozřejmě proběhlo naprosto jinak. Ostatně jako skoro všechno, co jsem od svého francouzského pobytu očekávala.

„Bonjour, mademoiselle,“ ozvalo se mi za zády. Ne já jeho, ale on v tom davu nakonec nepřehlédl mě, vyděšenou Češku, uprostřed toho mezinárodního babylonu. „Jmenuji se Michel. Michel Breton.“ A vůbec mu nevadilo, že nás dav smýká stranou. Pohladil mě po tváři a můj těžký batoh si hodil přes rameno. K jeho šedému kvalitnímu obleku se hodil asi tak jako k Popelce sněhule. „Mluvte, prosím, pomalu, nevím, jestli vám budu rozumět,“ odříkala jsem poučku, kterou se mnou cvičil táta z Prahy až do Chebu. Michel se srdečně zasmál

a cosi zadrmolil. Zaskočeně jsem se pousmála. Hlavou se mi honily nesmyslné věty, jako například: Obvykle nemám moc času. Nebo ještě lépe: Jestlipak s vámi jezdí váš profesor na hory? Klepala se mi kolena jako při maturitě. Jak já to tady vůbec, propána, zvládnu, když nebudu nikomu rozumět?

Vyšli jsme z nádraží. Jsem v Paříži! opakovala jsem si v duchu nadšeně a dychtivě jsem se rozhlížela kolem sebe. Nádražní stánek s ovocem a zeleninou u východu mi vyrazil dech. Stovky ananasů, kiwi, manga a banány! Byla jsem jako u vytržení. „Co to je?“ nedalo mi se nezeptat Michela a prstem jsem ukázala na zvláštní fialovou tlustou švestku. „To jsou fíky. Čerstvé fíky,“ podivil se. Ano, přikývla jsem jeho údivu. Čerstvé fíky jsem nikdy v životě neviděla. Než jsem se nadála, tři z nich zabalené v sáčku mi s mrknutím vsunul do kapsy. Při pohledu na množství ozářených butiků, které lemovaly obě strany širokého bulváru, jsem docela oněměla. Kolemjdoucí Pařížané tiskli v podpaží metrové bagety.

„Jsi unavená,“ konstatoval Michel, když pozoroval, jak blednu. „Takhle brzy ráno vstávat je kruté.“ Za pár vteřin jsme seděli v útulné kavárně. Předě mnou přistál voňavý šálek s čerstvou kávou a talíř s křupavými šátečky plněnými nugátem. Michel si okamžitě jeden nasoukal do úst. „Omlouvám se, že vás zdržuji od práce,“ hlesla jsem. „Mě?“ zasmál se plnými ústy. „Vždyť bude teprve osm!“ Znovu se tím pomyšlením otrásl. „V kanceláři musím být v deset.“ Za pět minut deset jsme vyšli z kavárny.

„Dovezu tě ještě domů,“ pobídl mě k autu. „Můžu jet metrem,“ nabídla jsem se, ale vzápětí jsem dopadla na kožené sedadlo. Renault tiše zabzučel. Opřela jsem se a roztouženě sledovala chaotický provoz aut doprovázený neustálým houkáním klaksonů. „U vás se smí troubit?“ zeptala jsem se. „Ne,“ usmál se Michel a zatroubil. Stařenka o holi, přecházející napříč křižovátku, ani nezvedla hlavu. Pochopila jsem. Všichni ti lidé kolem mě jsou svobodní a žijí ve svobodné zemi.

Před zdobeným činžákem na Rue de la Turenne, hned na rohu náměstí Bastilly, mě vysadil. S mým batohem přes rameno mě doprovodil do svého bytu ve čtvrtém patře. „Klíče,“ natáhl ke mně s úsměvem dlaň. „Teď mě, prosím, omluv, uvidíme se večer.“ Stiskla jsem klíče v dlani. Na tváři jsem ucítila Michelovy polibky. „Doufám, že se nebudeš nudit.“ – „Kde je tady pošta? Měla bych zavolat domů,“ zčervenala jsem. Michel voněl tak zatraceně francouzsky! „Pošta?“ zatvářil se překvapeně. „Dítě, dítě! Chovej se tu jako doma!“ objal mě pevně. „Můj otec by bez pomoci tvého táty koncentrák nepřežil,“ pošeptal mi do ucha. „Zavolej si odsud,“ ukázal na starodávný přístroj v chodbě. „Díky,“ pípla jsem. Za vteřinu jsem osaměla.

Táta zvedl telefon ihned. Tak trochu mi připadalo, že u telefonního sluchátka cíhal celou noc. „Co je? Kde jsi? Jsi tam?“ vyjekl a přetahoval se s mámou o sluchátko. „Je všechno v pořádku?“ Snažila jsem se je přerušit. „Jo! Všechno je v pohodě, tati!“ – „Dávej na sebe pozor!“ křičela máma, snad

aby její hlas překonal tu vzdálenost tisíce kilometrů. „Zavěs, ať to nemáš drahý!“

Mlčky jsem prošla cizím bytem. Bankovky poházené po psacím stole, rozestlaná postel, na stole zbytky od večeře. Zdálo se, že Michel se mojí maličkosti vůbec neděsil.

Přirození byli ostatně všichni Francouzi, s kterými jsem se během následujících dní setkala. Starý pan François a jeho žena Henriette, dojatí až k slzám. Michelova přítelkyně Aline, avantgardní umělkyně s dlouhým ohonem tmavých vlasů, útlým tělem napasovaným do černých šatů, s úzkou gauloiskou přilepenou na rudých rtech. Alinina dcerka Johanna v sametových šatech a lakových střevíčkách, marně se snažící představit si, z jaké tramtárie vlastně pocházím. „Proč?“ ptala se na všechno, co jsem o zemi východního bloku líčila. „Fronta na banány?“ nechápala. A Michelův kolega Didier, elegantní gentleman s brýlemi na věčně přimhouřených očích.

Všichni mi blahopřáli k nabyté svobodě. „Ale jste si jistí, že je vyhráno?“ ptali se starostlivě.

Dmula jsem se pýchou. Všichni si mě předávali jako štafetu. Češka v Paříži! Svědek sametové revoluce! A umí francouzsky! slýchala jsem hrdě.

„Možná bys ráda pracovala,“ nadhodil jednoho večera Michel, když už jsme prolezli snad poslední kout Paříže. „Můj přítel někoho shání.“ – „Do firmy?“ nadzdvihla jsem nadšeně obočí. „Maturovala jsem s vyznamenáním. Umím psát na stroji všemi deseti!“ – „To snad nebude třeba,“ pousmál se blahosklonně Michel. „Jeho žena by potřebovala pomoci

s děckem.“ Rázem mi spadl hřebínek. Zčervenala jsem a rychle uhnula pohledem. On mi nabízí místo chůvy!

„Samozřejmě to ber!“ křičel na mě za okamžik táta do telefonu. „Nad ničím neohrnuj nos! Nejsi žádná královna ze Sáby!“

Michel se z pohodlného sofa usmíval. „Nemáš se čeho bát. Forretierovi mají dítě jen jedno.“

Alexandra

Tak jsem tedy už následujícího dne stála, já, která děti do té doby viděla jen tak z rychlíku, před starodávným domem v Latinské čtvrti a nervózně tiskla zvonek. Podle telefonické domluvy s panem Forretierem jsem měla přijít v deset dopoledne, což právě potvrdily hodiny bijící na blízkém kostele. Ve chvíli, kdy už jsem myslela, že jsem cosi popletla, a chtěla odejít, vyklonila se z okna chundelatá hlava. „Už letím!“ vykřikla madame Forretierová a já na okamžik zatajila dech, protože dítě, které vzápětí vykouklo za ní, vylezlo na římsu a zvědavě se naklonilo. Z třetího patra mi zřejmě nebylo dobře vidět do obličeje. Dlouhá hubená ruka ho však stačila shrábnout včas.

Po chvíli se rozlétly zdobené venkovní dveře a Eleonora Forretierová se svou dvouletou dcerkou Alexandrou stály proti mně. „Jé, vy jste mladá!“ vykřikla Eleonora se strašným přízvukem. Dítě v její náručí bylo nádherné. Obrovské černé oči mrkaly

černočernými dlouhými řasami, černé lesklé lokny se třepetaly kolem snědého obličejíku. Podle máminy rady jsem jí podala malou hadrovou panenku, aby hned ze začátku pochopila, že přicházím v míru. Alexandra zavýskla, popadla panenku a ta vzápětí vletěla obloukem do kaluže. Eleonora se jen zasmála. „Ty mrško!“ pohrozila dceři vesele dlouhým prstem a vtáhla mě dovnitř, aniž by se pokusila panenku, která mě stála hříšných dvanáct franků, zachránit.

S povzdechem jsem za nimi stoupala po schodech. Snažila jsem se na dítě, které mi má být posláze svěřeno do péče, co nejvíce usmívat. Šlo to ale těžko. Děvčátko, kdykoli se jeho matka nedívala, na mě vyplázlo jazyk, tu a tam si směrem ke mně uplivlo.

„Alexandra je strašlivě hodná. Vůbec s ní nejsou problémy,“ švitořila na mě cestou Eleonora Forretierová. „Navíc ji hlídat skoro nepotřebuji,“ uzemnila mě. Zmateně jsem přemýšlela, co tu vůbec dělám a zdali jsem Michelovi dobře porozuměla. „Víte, hrozně nerada svého miláčka opouštím...“

Eleonora už po sto padesáté za těch pár minut Alexandru popadla a zuřivě políbila na snědou tvářičku. Dceruška vždy líbezně zavřela očka, obličej se pokryl černými řasami. „Není sladká,“ vzdychla Eleonora. Není, chtělo se mi říct, když si vzápětí Alexandra zalezla pod stůl, kde se soustředěně deset minut štourala v nose, a kdykoli jsem na ni pohlédla, zašklebila se.

Eleonora na mě chrlila miliony informací dopro-

vázených zvláštním hrdelním smíchem. S údivem jsem zjistila, že mluví francouzsky snad hůř než já. Výkřiky prokládala španělštinou, protože, jak vykládala, ta francouzština ji hnusně škrábe v krku. Dozvěděla jsem se, že pochází z Mexika, kam se chce brzy vrátit. Tuhle informaci mi pak neopomněla připomenout stokrát za den. „Vid', dušičko,“ dodávala skoro ke každé větě směrem k Alexandře, když mě zahrnovala dalšími a dalšími skutečnostmi. Za chvíli jsem měla pocit, že mi praskne hlava. Takhle upovídanou ženskou svět neviděl! Na rozdíl od ní Alexandra skoro pořád mlčela, zřejmě naučená, že matka stejně všechno vždycky poví za ni. Alexandra opravdu skoro na nic nereagovala ani nevydávala žádné jiné zvuky kromě vysokého „ááá!“, které zavřískala vždy, když se nedařilo to, co měla v tu chvíli v úmyslu. Ale nikdy ji nic z toho, co vykládala její matka, nezažívalo. Měla svůj vlastní svět, který opouštěla jen málokdy.

Během prvních minut mé návštěvy si svým pronikavým „á“ vynutila otevřít lednici, otevřít tři jogurty, z nichž do každého jen píchla prstem, otevřít olejovky, k nimž jen přičichla, a otevřít lisovaný sáček se strouhaným parmezánem, který rozsypala po zemi. Eleonora jí pokaždé bez mrknutí oka vyhověla. Já okamžitě znervózněla, protože jsem nevěděla, jestli se neočekává, že hned vstanu a začnu tu spoušť uklízet.

Avšak ve chvíli, kdy už jsem se nevydržela dívat se na nenahraditelné ztráty, Eleonora vstala, aby mě provedla bytem. K mému údivu byly v každém

ze čtyř pokojů samé pohovky a spousty barevných polštářů. Na první pohled vše působilo dojmem, že Forretierovi tráví veškerý volný čas vleže. Proto mě velmi překvapilo, když Eleonora v posledním pokoji plném oranžových polštářků na třech pohovkách vydechla: „Já a manžel milujeme sport. Oh, manžel je sportem úplně posedlý.“

Jediné, čím byli posedlí rozhodně oba, byl sex. Kdykoli jsem se v noci ve svém pokojíku probudila, bytem se rozléhaly roztoužené vzdechy, často splývající s výkřiky z videa. Já, vyrůstající v prostředí, kde se menstruaci raději říkalo „ty věci“, jsem i v té tmě rudla až na zádech.

Na druhou stranu měl ale pan Forretier moje pochopení. Eleonora byla vysoká, štíhlá a krásná. Černé kudrnaté vlasy jí vlály kolem hebkého snědé obličeje, dlouhé útlé ruce měla věčně od oblých ramen nahé, štíhlé prsty byly zakončené rudými, dokonale ostrými nehty. Oplývala mně do té doby neznámým temperamentem. Při řeči rozhazovala rukama, doširoka se smála a ukazovala světu na odiv krásné bílé zdravé zuby. Černé oči jí neustále rejdlily ze strany na stranu, často mě bezdůvodně objímala a svou dcerku často vyhazovala do výšky a líbala.

Alexandru bezmezně milovala a obdivovala. Je pravda, že takové dítě, jaké měla, je možné vídat jen v módních časopisech. Na kráse jí snad ubíraly jen tu a tam nalepené žvýkačky ve vlasech či neustále umazané ruce od čehokoli, čeho se zmocnila, ať už to byla zubní pasta, červené víno, či černé olivy. Tak jak byla Alexandra krásná, tak byla zlo-

bivá. Poprvé jsem měla možnost setkat se s dítětem, které absolutně neposlušovalo. Eleonora se tím ale vůbec neznepokojovala. Dál holčičku při sebemenší příležitosti, když se jí podařilo ji chytit, líbala, muchlala a tiskla tak, až ta malá lapala po dechu.

První týden u Forretierů jsem nemohla skoro vůbec usnout. Okamžiku, kdy zůstanu s Alexandrou sama, jsem se upřímně děsila. Uhlídat ji mi totiž přišlo nemožné. Navíc kategoricky odmítala jakoukoli snahu o sblížení. Kdykoli jsem se k ní přiblížila, utekla, případně se, mrška, dala do bezdůvodného křiku, z kterého mi bylo až mdlo. Eleonora vždy v mžiku přiběhla, zkontrolovala situaci a ječící Alexandru ukonejšila ve své náruči. „Neplač, miláčku, maminka je tady!“ slýchala jsem tisíckrát za den.

Pak jsem ale pochopila, že Eleonora opravdu nehledá tolik chůvu, jako společníci. V Paříži skoro nikoho neznala, s manželem se seznámili na pláži kdesi v Mexiku, kde současně otěhotněla. Veškerý čas jí potom zabrala starost o miminko, které nechtěla dát z ruky. Uvítala, když nemusela být v bytě sama a mohla mi donekonečna vyprávět, jak se do sebe s manželem zamilovali a jak první, co mu řekla, bylo: „Nemysli si, že mě přefikneš.“ Když mi tu historku zopakovala pošesté, s údivem jsem zjistila, že se přestávám červenat.

„Odkud vlastně jsi?“ zeptala se mě k mému překvapení jednou po obědě. „Tohle jsem ještě nikdy nejedla!“ dodala, když už do sebe soukala pátý bramborák, který jsem na radu svojí mámy při-

pravila. Musím ale hned dodat, že mi za tím účelem musela poslat struhadlo i majoránku. „Já jsem z Prahy!“ řekla jsem pyšně a trochu mě zamrzelo, že ji to nezajímalo dřív. Tou dobou jsem už byla u Forretierů druhý měsíc. „Praha... aha,“ řekla. „To je někde v Orientu?“ Málem jsem se udusila kouskem česneku. „To je v Čechách! Československá republika,“ napomohla jsem jí. „Teď u nás byla... něžná revoluce.“ Zděšeně jsem si uvědomila, že se lehce stydím. Eleonora na mě hleděla tak, jako kdyby výraz „něžná revoluce“ znamenal, že u nás vyběhli do ulic nazi muži a ženy dělat to, co se dělá vesměs ve tmě za dveřmi ložnice. „Byl to takový... politický převrat.“ – „Aha,“ přikývla zklamaně. „Nespadla u vás v tom jednom městě... jak jen se jmenovalo... ta zeď?“ – „Myslíte v Berlíně?“ – „Jo, asi jo,“ zakousla se do dalšího bramboráku. „Tak nějak se to město jmenovalo. Sledovala jsem to v televizi!“ Odkáslala jsem si. „To bylo v Německu. My jsme dál na východě.“ – „No vidíš! Vždyť to říkám! V Orientu!“

Alexandru mi všehovšudy nechala hlídat jen třikrát. Dlužno říct, že to pokaždé stálo za to. Když se chystala svěřit mi svou malou neposedu poprvé, nejprve o tom týden mluvila. Vzdychala, tiskla Alexandru k sobě a pomalu s pláčem se jí omlouvala, proč ji ona, hnusná mamice, musí nechat naspas mně, přivandrovalci odněkud z Východu. Když už to zopakovala asi posté, měla jsem chuť odejít, případně ji něčím praštit. Pochopitelně jsem se neodvážila. Alexandra stejně z toho absolutně nic nevnímala, oči jí šmejdily na všechny strany,

a když ji matka konečně pustila na zem, odběhla do koupelny, kde rozsypala po podlaze tříkilové balení persilu.

Další týden mi Eleonora tisíckrát vysvětlovala, jak svou dcerunku přebaluje, jak jí opatrně umývá zadeček, jaký pozor musím dát při převlékání, abych jí nevykloubila nožičku či ručičku. Nepřišlo mi to tak těžké, zvlášť když Alexandra v rukou matky visela jako bezvládná loutka a nejspíš ji těšilo, jaká se kolem ní vede pozornost, protože se s přivřenýma očima blaženě usmívala. Eleonora ale nejspíš něco tušila, když věnovala tolik času tomuhle výkladu. Ano, v mých rukou se Alexandra posléze svíjela, kopala a kousala tak, že bylo divu, že jsem si ruku či nohu nevykloubila já.

Eleonora byla strachy bez sebe, přestože odcházeli s manželem až po deváté hodině večerní a Alexandra měla celou tu dobu vlastně jen spát. Nechápatě jsem se dívala, jak ve chvíli, kdy holčička konečně usnula, oni spustili veselý křik, pobíhali po bytě, oblékali se, telefonovali a s hlaholem v půl desáté práskli dveřmi. Tou ranou by se probudil i hluchej, řekla by moje máma. Řev, který se ozval z dětského pokojíku, nešel přejít jen tak. Musela jsem ji nakonec z postýlky vytáhnout, utřít mokré obličej. Víc mi ale nedovolila, svíjela se a kopala tak, že jsem ji stěží udržela. Po půlhodině boje se lehce unavila a nechala si strčit do pusy láhev, kam jsem jí nalila teplý sladký čaj. K půlnoci konečně usnula.

„Čaj!“ vykřikla zničeně Eleonora, když se druhý den kolem poledního probudila a ptala se, jak se

měl její malý drobeček, který mezitím z nudy nad tím, že matka celé dopoledne spí, nastrkal do videa několik céděček. Pro jistotu jsem jí v tom nezabraňovala. „Čaj! Malé děti *nesmějí* pít čaj! To nevíš? Copak u vás (vyslovila to lehce pohrdlivě) děti pijí čaj?“ mávala mi rozčileně dětskou láhví před nosem. „Proč nesmí?“ pípla jsem. Eleonora se na vteřinu zarazila. „Protože... protože čaj je pro malé děti jedovatý! Nevyrastou! Budou docela bez krve!“ – „A co tedy mají děti pít?“ zašeptala jsem zdrceně, protože jsem marně vzpomínala, co vlastně Alexandra kromě mléka pije. „Co! Co!“ zvolala Eleonora a protočila panenky. „Kolu! Nebo sprajt! Copak toho není plná lednice?“

Lehce šokovaná jsem se uklidila do kuchyně. Hlavou mi poskakovaly vzpomínky na dětství, kdy jsem vypila hektolitry čaje s medem a citronem. Jiný kraj, jiný mrav! Letmo jsem se zahlédla v zrcadle. Tváře mi jen hořely. Krev se mi v těle doslova vařila. Bez *krve*! Mami!

„Dala jí vypít čaj... celou láhev,“ vzlykala Eleonora do telefonu. Dokud neřekla „Manuelo“, trnula jsem, zda volá pohotovost či ještě lépe policii. „Ale... už se stejně nedá nic dělat,“ vysmrkala se a mávla nakonec rukou. „Malej José prej taky jednou vypil čaj a nic se mu nestalo.“ Oddychla jsem si. Čekajíc na to, kdy si mám sbalit kufry, jsem mohla zůstat.

Po dalších čtrnácti dnech strávených u Forretierů jsem se zčásti uklidnila. Alexandra, to malé šídlo, mi, zdálo se, nehrozila. Naopak jsem musela donekonečna vymýšlet různé veselé historky, kte-

rými bych zabavila Eleonoru. Robert Forretier, redaktor jednoho pařížského deníku, se vracel velmi pozdě, vesměs hodně unavený. Na večírky, kam občas odcházeli, si k mé úlevě brávali Alexandru s sebou. Mně pak zbyla celá noc na to poklidit věčně rozházený byt, umýt stohy nádobí, vyluxovat pokoje a utřít prach na lesklé dřevěné kredenci z minulého století. Kdyby mi Forretierovi tak slušně neplatili, zřejmě bych jim s podobnou činností sekla. Mojí pracovní náplní totiž bylo, jen co Alexandra proloupala v šest hodin ráno oči, zapnout jí video, posléze dojít pro čerstvé pečivo, připravit snídani a pak až do oběda poslouchat Eleonořino španělsko-francouzské vyprávění o ní, její matce, jejích sestřích, jejích bratrech, o jejím bydlišti a Mexiku vůbec. Nevadilo jí, že rozumím každé páté slovo. Pochopila jsem, že jí bohatě stačí, když na ni kulím oči a tu a tam údivem zavzdychám.

Pak jsme vyráželi do města na oběd, na nákupy nebo za Robertem do zaměstnání. Nevím, proč na tom Eleonora tak bazírovala, když Robert byl většinou nesmírně roztržitý a nervózní z toho, jak malá Alexandra pobíhá po noblesní kanceláři, bere lidem z rukou tužky, ze stolů papíry, z kapes klíče a vše odhazuje neznámo kam. Eleonora po celou tu dobu vydržela bez mrknutí oka sedět, elegantně kouřit a tvářit se nesmírně intelektuálsky. Já, rudá jako rak, pobíhala za Alexandrou, chytala ji za baculaté snědé ručky a omlouvala se na všechny strany.

„Neocenitelná zkušenost! Pobyt v zahraničí! Vy-

drž!“ skandovali mi rodiče do telefonu. Netušili, že jediná, s kým mluvím pořádně francouzsky, je trafikantka na rohu, původem z Ukrajiny, a po-starší pekař, který na mě každé ráno ve své útulné boulangerii v podloubí vybafne: „Deux baguettes, comme toujours?“

„Budeš muset dnes pohlídat Alexandru,“ probudila mě jednou ráno s děsem v očích Eleonora. „Musím na gynekologii a tam mají děti přístup zakázán,“ pronesla hrobovým hlasem, jako kdyby mi oznamovala propuknutí třetí světové války. „Všechno jsem připravila. Přijdu za tři hodiny.“ Nervózně sledovala, jak vstávám. „Slib mi,“ stiskla mi zápěstí, „že se už *nic* nestane!“ Nic se přece nestalo, chtěla jsem se ohradit, ale její tragický výraz mě včas zarazil. „Nebojte se,“ odpověděla jsem co možná nejveseleji, „malé děti nesmějí pít čaj, to už přece vím!“

V chodbě k sobě Alexandru tiskla, jako kdyby se měla vrátit až po novém roce. „Promiň, miláčku...“ zašeptala nakonec a zmizela na schodišti. Přiznám se, že při pohledu na toho drobečka stojícího uprostřed obrovského prázdného bytu jsem lehce znervózněla, i když zprvu nebylo proč. Alexandra první minutu skutečně jen stála, ručky volně spuštěné podél růžové noční košilky, sklopenou hlavu pokrytou prameny tmavých kučer opírající o hrudníček. Bosé palečky u nohou se smutně zatínaly do koberce. Herečka od pánaboha.

„Tak co budeme dělat, miláčku?“ přisedla jsem k ní na bobek a podala jí láhev teplého mléka, jak

mi poručila Eleonora. „Hezky to vybumbej a...“ Alexandra popadla flašku a mrskla s ní na vyleštěné piano. Pak se rychlostí blesku otočila a vyběhla z pokoje. Mrzutě jsem se zvedla a po chvíli hledání objevila láhev mléka za sametovým závěsem u okna. Vydala jsem se ji přemluvit, aby mléko vypila. Jakmile mě Alexandra sedící v kuchyni na sporáku uviděla, v očích se jí zablesklo. V mžiku zmizela v koupelně. „Vypij to mlíčko!“ S úsměvem, který mi stahoval koutky úst, jsem vyrazila za ní. Stála ve vaně a zkoušela odšroubovat sprchu. „Hihi,“ vydala jakýsi zvuk a podávanou láhev vhodila do koše na špinavé prádlo. Vzápětí mi proklouzla mezi nohama a ztratila se ve svém pokojíku.

„Dobře, dobře, budeme si hrát na schovávanou.“ Šla jsem za ní. „Ale nejdřív se aspoň napij!“ Ve svém pokoji ležela Alexandra na zemi přikrytá pláštěnkou a dělala, že spí. „Bezva.“ Sedla jsem si vedle ní. „To je to nejlepší, co můžeš udělat.“ Alexandřiny dlouhatánské řasy se chvěly utajovaným smíchem. Snažila jsem se jí vsunout dudlík láhve mezi pevně stisknuté rty. Její drobounká pusinka se změnila v nedobytnou pevnost. Hmoždila jsem se s ní na její vkus asi nemile dlouho, protože mě náhle pěkně rafla. „Au!“ zařvala jsem za jejího chichotu. „Jsi malá protivná mrcha,“ řekla jsem hezky česky a rezignovaně jsem si vrazila dudlík sama mezi zuby. Mléko bylo teplé, sladké a zatraceně dobré. Vypila jsem ho za necelé dvě minuty. Alexandra měla otevřené oči a obdivně mě sledovala. Ve chvíli, kdy jsem dopila posled-

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.